

САНД ОЛОХ

Х А Ъ Ы А Т
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОНУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 93 (6698).

1988 жыл. Атырдах ыйын 4 күнэ,
ЧЭПНИЭР

Сыаната
3 харчы.

УДАРНАЙ ЫЙ ДЕВИНЭ: „БҮГҮН БЭНЭЭНГИТЭЭБЭР, САРСЫН БҮГҮНГҮТЭЭБЭР ЭЛБЭХ ОТУ, ЭБИИ АҢЫЛЫГЫ!“

СҮТҮГЭ СУОХ, ТЭРЭЭНИННЭЭХТИК

Оройуон бааһыналаргар быйыл 3571 гектар туорахтаах култура ыйылыбыта. Сааһын сылыһан, сайыһын ардахаан бурдун үчүгэй үүнэ. Вилигин суругуан гектар ахсыттан 10—15 центнер бурдун кэлэр турунтаах. Ол эрээри аһына күөнө туран, уонна алаастарга ол үүмүөнэ, оройуон үрдүккө, барыта 1000 гектар көмүс туорахтаагы ахсаан оттуу хомуйдулар. Холобур, «Чурапчы» совхозка (агроном Нестерев Г. Н.) биһир да туорах бурдук хомуллубатаа үбүс сылыгар барда. Бу совхоз эһиниги ыйылыларга сизмэ бурдугун аһаа атын совхозтартан атыылаһарга күһөлүннэ.

Барыллаан ааһыһан, оройуонга 2500 тонна бурдук хомуллуба. Холобур, «Мындагаайы» совхоза 530 гектар ыйылыттан кырата 700-ча тонна бурдугу быһастарга быһаанналар. Манна үлэ атырдах ыйын 7 күнүттөн сабаланы. Онуоха М. Д. Николаев салайар звенота балачча бөлөмнөх. Ол курдук ыһылаат ыраастанан бөлөм, таара куулар бааллар. Ыраастыыр массыналар өрөмүөннөннү үлэлирбэ бөлөмнөр. Хомуур ребочай быһаана оноруулан дирекцияда бигэрэһи, хомуурга общественность көмөтө, ОАПХ советыттан тизиртатар үлэлэргэ автомашинанан көмөлөр эрһиллэлэр. Сохбөөс отделениетын икки номбайныгар эбии Д. М. Ноев салайар элбэх сыллаах оту үүннэрэр звенотуттан икки номбайн барыа. Совхоз 400-ча тонна бурдугу атын совхозтарга атыылаа. Манник төрөһүн хомуур быһаһыктаах күннэригэр үлэ онорумтуотун үрдэттэ, ол сүтүгэ суох үчүгэй хаачыстыбалаах сэмэ бурдугу хомуууга төрүөтүнн буолуода.

Ол эрээри хомуур төрөһинигэр сорох совхозтарга итэбэс-быһаас элбэх. Этикалибик курдук, быйыл оторунан ыйылыбатах бурдук быһылыа. Онон быһылыбыт бурдугу буорту онорбот инниттэн, бастатан туран, ону харайар

сирдөр—ыһылааттар барээдэктөннөхтэхтэр. Суот-учуот чуолнай буларын наадатыгар буннернай ыйаһын чуолнай даныахтаах, приемщик миэстэда бастайааннай баара хааччылыахтаах.

Иһилиһин, ыраастыыр массыналар өрөмүөннөннү бастанн авто-массына сүөмөннэ да, үлэ-дэбиктэн барарга бөлөм буолуохтаахтар. Электрэнергиянан хааччылы боппуруоһа эрд быһаарылаллар. Ыраастаһын ОВС маарналаах массыналартан сабаланыахтаах, онтон СМ-4 массынанан икки төгүл ыраастаһаһына, бурдук кондициятыгар тийэр. Маннаха бурдук ыраастаһыныгар өйөһтөөх дьон үлэлиһэлэр булгуччулаах. Кинилэр бурдук ыраастаһыныгар төрөн көрөн синадэлэри улаһтар биһирини хааччылаһаллар.

Субуруускай аатынан уонна Карл Маркс аатынан совхозтар бааһыналар баһаа сымэ оттоох, эрбэһиннэх. Итиннэхэ бурдук ыһылаакка сүөкөннөт, сылыһан, буһан барыта ыраас бурдуктааһар икки төгүл түрөһтир. Дьэ ол иһин сотору-сотору эрэнти биһирингэ 10-тан итэһаа суох үлэһит наада. Ити оноруулуубатаһына, бурдук күн иһиннэ күнүкүйөр.

Бурдук быһытыгар бнэс совхозка барыта 16 номбайн үлэлиһэр. Үлэ түһтэ, хаачыстыбатад номбайн хайдах үлэлиһириттэн, номбайнер тус эппиэттэниттэн тутулуктаһына.

Совхозтар, отделениелар механиктара хомуур үлэтигэр уһулуччу суолтаны ууран үлэни аһыах күнүһүн түмүктүүр иһин соруу туруорунан үлэлиһтэхтэр. Техника саахалланыһын мугу туурдук аччатыттан үлэ онорумтуотун, хаачыстыбатын үрдэтин тутулуктаһын умнар табыллыбат.

Совхозтар агрономнара хомуур үлэтин технологтарынан, иһин хантан, хаһан сабаланырын, түмүктэнэрин ыйаа биһирээчиллэһин буолуохтаахтар, хомууру быһаччы салайахтаахтар.

ҮЧҮГЭЙ БҮТЭЙГЭ

Репортаж

Бурдаанай хочотугар престамит от түрбэлэрин атырдахтаан ылан массына кузобыгар кымралдытан тизир сылдыар дьону көрүстүбүт. Бу «Якутмелово д с т р о й» ПМК үлэһиттэрэ, шеф-тэхтэр. Маана иһин-хас хонуктааһыта Николай Дмитриевич Попов толору механизациялаах звенота үлэлээн тигийи аастыт. Бэйэтэ буоллаһына, билигин Үчүгэй Бүтэйгэ баар

дизин быһаардылар.

Ааттымы даһаны Үчүгэй Бүтэй Туолума үрэх төрдүгэр таһаан сытар. Бу «Мындагаайы» совхоз Соловьеваагы отделениетын тарбахха баһтар баттаамалаах ходоуларымтан биһирдэһэр, Сотору көмүнэн дэхсн үүнүүлүөх Үчүгэй Бүтэйгэ агрегаттар үлэлээн тигийэ-таһыа сымдылаһа көһүннэ.

—Бурдаанайга бнэс

тиһымыча кэрингэ кинилэр лэммит оту хомууан хааларбыһыт. Ону бүгүн таһаан бүтэрэхтэрэ. Былаахымы фермада—Таастааһа тизиртэригэр, дин көрүстэ сибилити аһай бөһүлөһтөн дьону-гар буролоабытынан сымдыар куулаах килэби моторилыгар тизир аһалбыт звеневой Николай Дмитриевич.

Отуу чэйэ ортуһуор диэри үлэ дьон оройуон сонунун, хайа совхоз дьонно үчүгэйдик оттоон иһаллэрин ыйытаһастылар, тус бөлөлөрүн кыһалдаларын, түбүктэрин туһунан кэпсэтиһэр.

—Вилигин звенобу

урукку бастайааннай састаабынан сымдыар. Ити үлэ хаачыстыбалаахтык толоруларын хааччылар. Үлэ күүрөөһүннэх иһмигэр кини тус бэйэтин хаачыстыбатын учуоттуур эмнэ наада буоллаччы. Холобурга ыллааха, бу трактористы Николай Прокопьевич Николаев техниканы «уһун үйэллэр» ыһаамаһа, таһыһан андэппэһи билэр. Иһнэ тыһан улахан алдыһына иһдэһинтэн биһирдэ эрэ быһаһаһаһыт. Ардыгар, агрегат иһирэн охсубат сирдэр баар буолаллар. Оччоҕо бу Кирилл Прокопьевич Константи-

нов ат охсорунан одустаһан маар. Итинник маһиһаһаһын олус табыһастаах,—сэһиртиһиллэр аһаа чилиһиннэрэ.

—Күһгэ биһэтин сүүс түрбөнн престээн таһаарыт. Үлэни нудумсу-таары уонна бу ардаа суох күһнэри үлэһитиһи балаһаһаа хоһо сымдыан үлэһитиһи. Арай бу от киниһэтин ыһылы тардан баайар быһаһыт лизити курдук формалаах буолан агрегат үлэтигэр соһчо табыһаа суоҕа көһүннэ. Урукку бөһүнүк формалаах быһаһыт үчүгэй этэ. Бу быһаһыһини эрэй-дээн эрэр,—дизит «Киргизстан» агрегатынан престэһичи.

Н. Д. Попов звенота Бурдаанай хочотуттан 100 тонна кэрингэ оту ыла. Биһир итиһичини Үчүгэй Бүтэйтэн ыһаада. Оччо-тугар 150 тоннаны соһо-туопналыһа хаалар. Ону звено Тайға-Үрөһин төр-дүгэр баар Чокчоһо хо-дуһаһыттан ыһаада.

Кылагас омурдан бүтэн, үүнүүлүөх отунан долгул-дуйар Үчүгэй Бүтэй чэй-лэй күөх иһингэр агре-гаттар таһастара ыһиргэ-битиннэ барда.

Снимотарга: Н. П. Николаев уонна К. П. Константинов. Оту тизийи түгэнэ.

Көдүүстээх көмө

Уһун Күөлүдэди госу-дарствениай тэриһтэлэр общественнай суоһу аһы-лыһын бөлөмнөөһингэ көхтөөхтүн үлэһинилэр. Быйылгы быһаһыктаах сайыһыга общественности 150 тонна оту, 300 тонна дулбаны, 20 тонна была-һы уонна 10 тонна ла-быктаны бөлөмннэ.

Оройуон үрдүнэн бил-лэриһит 3 күннэх су-буотунуһука уопсайа 25 киһи тахсан бастанн күн 8 тонна дулбаны уонна ордуһут иһин күнүгэр 5 тонна былаһы бөлөмннэ-тилэр. Маны таһыһан сельпо, детсад, балыһа, олох-дьаһах дьэһити, почта (почта кэлбэт кү-нүгэр) тэриһтэлэриттэн үлэ күнүгэр бастайаан-най 10-ча киһи эһин аһы-лын бөлөмннөөһингэр сымдылаһаллар. Бу ый 24 күнүттэн кэлэр ый 2 кү-нүгэр диэри уон хонук-таах маассабай тахсыы буолла. Манна күн ахсын 20-дин киһи үлэһэ таһыс-

та. Бу күргүөмннэх тах-сыһылар пенсионер Петр Платонович Сивцев тэриһ-дэ. Кырдыаһас түс-бас ки-һи бэйэһинэн эдэр дьон-го эппиэттэннэхтэх сы-һыаннаһы холобура буо-лар. Бу уон хонуктаах болдьоххо 5 киһи Аһа-уһуор Говоров Афанасий Иннокентьевич звеноту-гар көмөҕө бардылар. Кинилэртэн балыһа үлэ-һитэ Коринна Анна Дми-триевна от үлэһэ бүтүүр диэри ити звеноҕа хаа-лыада.

А. ФОМИНА

Нуотараба — Эриликтэр

Эрилик Эриһини ааты-нан совхоз туорт отделе-ниеларымтан туорт звено-нан барыта 46 киһи ыһаах Нуотара үрөһэр тизийи оттуулаар. Кини-лэр от ыйын 31 күнүһэ-ди туругуан ыйы ыһа-бат көмгө 168 тонна оту көбистилэр. Ордук хон-нохтоохтук Хаһаһыт от-делениетын П. П. Бори-сов салаһаһылаах 14 киһилэх көдө-һили звено-та оттуур, кинилэр 60

тонна оту бөлөмннөһүлэр. Манна наһаһиниктара Н. П. Кашенкин үлэни үчүгэйдик быһаһыһыр. Кинилэр кэһилэриттэн чаһырдар звенолара (зве-ньевой Н. С. Саввин) иккис миэстэһэ иһэр. Бу 12 чилиһиннэх звено 44 тонна оттонно, Манна И. Е. Иванов уонна Е. В. Саввин курдук төһүү үлэһиттэр бааллар.

Е. КОЖУРОВА

